

לקראת פסח [17] | הרב אליעזר קשתיאל

ליל הסדר - חיבור האבות והבנים ומהות השאלות.

¹ כל ליל סדר הוא בסימן גאולה. לחזק את אמונת הגאולה.

השנה הוא גם בסימן מלווה מלכה. אליהו הנביא נוכח יותר.

עיקר משנתו של אליהו היא לקרב את הדורות. להשיב לב אבות על בנים.

בתקופתו של אליהו - עד אחאב לא היה ניתוק רשמי מהמסורת. אחאב ניתק רשמית ואמר 'אין לי חלק באלוקי ישראל'. הכניס את עבודת הבעל להיות רשמית - עד כדי ניתק מסורת ברית מילה.

אליהו הנביא עושה כל מה שיכול לחבר את האומה לשורשיה וגם הפוך, לחבר את הישן לחדש. להוסיף שמחה ורעננות וצמיחה למסורת הישנה. איך להיות בן נאמן וגם ליזום ולהתחדש. עבודה מורכבת ולא פשוטה.

חובת הבנים להיות קשובים לזקני הדור, להיות קשובים לניסיון לנחת ולהבחנה בין עיקר לטפל.

משה רבינו קודם כל אוסף את זקני ישראל ביציאת מצרים. על כבוד הזקנים נשען הכל.

וכך גם במצרים בתוך השיעבוד כולם הולכים לסרח בת אשר הזקנה מכולם והם מכריעים שמשה רבינו מתאים לתיאור הגואל.

אחרי ההקשבה לזקנים צריך לזכרו שיש את הדגש בלילה הזה על השאלות

מה מהות השאלות? זוהי דרך מכובדת לגרום לדין מחודש ולבירור מתוך הקשבה. יש הזדמנות להתחדשות.

אליהו מעורר אותנו להבנת המקום של הדור הקודם תוך כדי השאלה המבררת.

וזהו דברי חז"ל: 'שאל אביך ויגדך זקינך ויאמרו לך'. חשוב מאוד ליצור דו שיח כזה.

שופטים לשוטרים.. וקמת ועלית אל השופט... כי יפלא ממך דבר...

זה נכון במיוחד בדור של גאולה. יש פה פנים חדשות אין פה שינויים קטנים.

דווקא בדור גאולה שבו יש שינויים אדירים צריך להיזהר מחוצפא יסגא ומחוסר כבוד.

מנגנון השאלה מאפשר התבססות על אדמה קיימת תוך הבירור המחודש.

שני אורחים בליל הסדר: רבי אלעזר בן עזריה - הצעיר ששומר על הישן.

והלל הזקן - ריענן דברים אך גם שימר.

'להשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם'

שנזכה להתברר מרוחו של אליהו.

¹ שיכתוב [ט' ניסן, תשפ"א] - פנימי לא מוגהה